higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GSN790**(A)**(M27)H

NASIONALE SERTIFIKAAT

INLEIDENDE REKENAARPRAKTYK N4

(6030134)

27 Mei 2019 (X-Vraestel)
09:00–12:00

DIE VRAESTEL, WAT DIE INSTRUKSIES INSLUIT, MOET 30 MINUTE VOOR DIE AANVANG VAN DIE EKSAMEN AAN KANDIDATE GEGEE WORD.

Die vraestel bestaan uit 18 bladsye.

Kopiereg voorbehou

DEPARTEMENT VAN HOËR ONDERWYS EN OPLEIDING
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

NASIONALE SERTIFIKAAT
INLEIDENDE REKENAARPRAKTYK N4
TYD: 3 UUR
PUNTE: 200

INSTRUKSIES EN INLIGTING

KANDIDATE HET 30 MINUTE OM DIE INSTRUKSIES EN INLIGTING TE LEES. TOESIGHOUERS SAL VERDUIDELIK INDIEN NODIG.

1. Die vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

   AFDELING A: Teksverwerking (100 punte)
   AFDELING B: Sigblaaie (100 punte)

   AFDELING A word met 'n woordverwerkingsprogram gedoen en sowat 1 uur en 30 minute moet aan hierdie afdeling bestee word.

   AFDELING B word met 'n sigbladprogram gedoen en sowat 1 uur en 30 minute moet aan hierdie afdeling bestee word.

2. Beantwoord AL die vrae.

3. Lees AL die vrae aandagtig deur.

4. In geval van 'n kragonderbreking of 'n rekenaar of drukker wat onklaar raak, moet die toesighouer die nodige reëlings tref vir die kandidaat om voort te gaan en die werklike verlore tyd moet bygevoeg word.

5. Indien daar 'n probleem met sekere drukkers is, byvoorbeeld 'n ê word nie gedruk nie, moet 'n verslag hieroor saam met die sentrum se drukstukke gestuur word.

6. Kandidate mag 'n ASCII-kodelys en 'n speltoetser gebruik.

7. Elke antwoord moet op 'n afsonderlike bladsy en slegs aan EEN KANT van die bladsy gedruk word. Plaas die DRUKSTUKKE in die EKSAMENOMSLAG.

8. Aan die einde van die eksamensessie moet ALLE DRUKSTUKKE wat 'n kandidaat wil laat nasien, in die EKSAMENOMSLAG geplaas word in dieselfde volgorde as die vrae in die vraestel. ALLE ander DRUKSTUKKE, saam met die EKSAMENOMSLAG, moet aan die toesighouer gegee word. GEEN drukstukke mag uit die eksamenlokaal verwyder of in die snippermandjie geplaas word nie. DRUKSTUKKE wat nie vir nasien ingegee word nie moet aan die einde van elke sessie deur die toesighouer versamel en aan die einde van die dag vernietig word.

Kopiereg voorbehou

9. Slegs EEN DRUKSTUK per vraag of onderafdeling mag ingegee word. Kandidate sal gepenaliseer word as meer as EEN DRUKSTUK ingegee word. Slegs die boonste DRUKSTUK sal nagesien word.

10. ALLE werk op die rekenaar moet gereeld gestoor word om verlies van werk in geval van 'n kragonderbreking te voorkom. GEEN addisionele tyd MAG toegelaat word vir werk wat verloor is nie. Dit is die kandidaat se verantwoordelikheid om antwoorde teen uitwissing te beskerm.

11. In AFDELING A van die vraestel mag slegs Courier New 12 pt gebruik word. In AFDELING B van die vraestel mag Courier New 12 pt, Calibri 11 pt of Arial 10 pt gebruik word. In AFDELING B moet kantruimtes van 1"/2.54 cm gebruik word tensy 'n ander instruksie gegee word.

12. Sleutel die VRAAGNOMMER asook jou EKSAMENNOMMER by elke vraag in. GEEN antwoorde sonder EKSAMENNOMMERS sal nagesien word nie.

13. Om die oorspronklike sowel as die geredigeerde antwoorde te kan druk, word kandidate daaraan herinner om na elke aparte afdeling die werk te stoor voordat dit gedruk word.

14. Aan die einde van die eksamensessie moet elke kandidaat die DRUKSTUKKE van die antwoorde asook 'n geheuestokkie/disket met die antwoorde (duidelik met die kandidaat se EKSAMENNOMMER op die omslag gemerk) ingee. Indien 'n netwerk gebruik word, moet die IT-ondersteuning 'n rugsteunkopie van al die kandidate se werk maak onder toesig van die toesighouers. Hierdie diskette en/of rugsteunkopieë moet aan die eksamenafdeling oorhandig word vir veilige bewaring vir SES MAANDE ingeval van enige navrae.

15. GEEN vraestel mag uit die eksamenlokaal geneem word voor minstens EEN uur na die aanvang van die laaste sessie nie. ALLE vraestelle moet gevolglik ingegee word en kan na afloop van die eksamen aan kandidate teruggegee word.

16. In geval 'n vraestel in meer as een sessie geskryf word, moet toesighouers verseker dat alle antwoorde van kandidate van die hardeskywe of netwerke verwyder is voordat die kandidate vir die volgende sessie in die lokaal toegelaat word.

17. GEEN kandidaat mag sy/haar werk vir 'n ander kandidaat druk, sy/haar disket vir 'n ander kandidaat beskikbaar stel of toegang tot 'n ander kandidaat se werk op die netwerk verkry nie. Enige poging om toegang tot ander kandidate se inligting te verkry of om inligting op enige manier na ander kandidate oor te dra is 'n oortreding van die eksamenreëls en sal in 'n ernstige lig beskou word.

MOET NIE OMBLAAI VOORDAT JY DIE INSTRUKSIE VAN DIE TOESIGHOUER ONTVANG NIE.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: WOORDVERWERKING

VRAAG 1A

Hierdie vraag is reeds gestoor op jou disket/hardeskyf. Moet die dokument NIE herinsleutel of uitdruk nie.

VRAAG 1B

1. Herwin die dokument gestoor as V1A op jou disket/hardeskyf.

2. Redigeer die kopskrif (*header*) deur die vraagnommer te verander na V1B en voeg jou EKSAMENNOMMER aan die linkerkant van die kopskrif in.

3. Voeg die paragraaf in soos aangedui in die teks op die volgende bladsy.

4. Voeg paragraafnommers in volgens die instruksie.

5. Redigeer die dokument volgens die proefleestekens in die teks.

6. Stoor die dokument as V1B.

7. Druk die dokument en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1B (VERVOLG)

Nasionale Krugerwildtuin *gesp hfls, vetdruk, sentreer*

Teenstropingsmaatreëls *kursief, onderstreep*

Die park se teenstropingseenheid bestaan uit 650 wildbewaarders van SANParke bygestaan deur die SAPD en die SANW (wat die SALM insluit). Om sy teenwoordigheid in die lugruim te versterk is die park vanaf 2013 toegerus met twee hommeltuie geleen by Denel en twee Gazelle-helikopters wat deur die POF geskenk is. 'n Spesialishonde-eenheid is ook bekendgestel. Bufferstroke is geskep langs die grens met Mosambiek, vanwaar baie stropers die park vroeër binnegekom het. *justeer*

Stropers *kursief, onderstreep*

Die Kruger se uitgeslape stropers gebruik ~~nag~~dagsigtoerusting met grootkaliber-gewere toegerus met knaldempers en gevorderde teleskope. Dit is hoofsaaklik Mosambiekse burgers wat hul versigtig beplande strooptogte van die grensgebied Mosambiekse loods. In 2012 is sowat 200 stropers in hegtenis geneem terwyl ongeveer 30 in skermutselings omgekom het. *stet* *trs*

voluit

----------bladsybreuk----------

Renosterhoring *kursief, onderstreep*

Stropers is gewoonlik bedrywig tydens volmaan en maak geen onderskeid tussen wit- of swartrenosters nie. Stropingsgetalle van swartrenosters is egter klein vanweë hulle afsondering en aggressiewe aard. Met renosterhoring wat sowat $66 000 per kilogram haal, lyk dit of die CITES-verbod op handel in renosterhoring grootliks misluk het. *vetdruk*

Kandidaat:

- ***Voeg paragraafnommers by paragraafopskrifte in met 2 letterspasies.***
- ***Keep paragrawe korrek in.***
- ***Verander die linker- en regterkantruimte van slegs die tweede bladsy na 5 cm/2".***

[30]

VRAAG 2A

1. Sleutel die dokument in soos dit hier onder verskyn.

2. Voeg jou EKSAMENNOMMER linksbelyn en V2A in hoofletters regsbelyn as 'n kopskrif in.

3. Stoor die dokument as V2A.

4. Druk die dokument en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

Die Nasionale Krugerwildtuin is in die noordooste van Suid-Afrika geleë, in die oostelike dele van die provinsies Limpopo en Mpumalanga. Dit is een van die grootste nasionale parke in die wêreld. Die park is ongeveer 360 kilometer lank en het 'n gemiddelde breedte van 65 kilometer.

Die hoogte van die wildtuin wissel tussen 200 meter in die ooste en 840 meter in die suidweste naby Berg-en-Dal. Die hoogste punt is 'n heuwel genoem Khandzalive. Verskeie riviere loop deur die wildtuin van wes na oos wat noodsaaklik is vir die voortbestaan van die wildlewe.

Verskeie hekke gee toegang tot die wildtuin en plaas spesifieke kampe vinnig binne bereik. Sommige hekke word selde gebruik, terwyl ander meer gereeld gebruik word.

(9)

Kopiereg voorbehou

VRAAG 2B

1. Herwin die dokument gestoor as V2A.

2. Verander die vraagnommer in die kopskrif na V2B.

3. Redigeer die dokument volgens die proefleestekens wat in die teks aangedui is.

4. Verander die linkerkantruimte van die dokument na 3.81 cm/1.5".

5. Stoor die dokument as V2B**.**

6. Druk die dokument en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

voluit

Geografie & Toegang tot NKW *bk, vetdruk, kursief*

Die Nasionale Krugerwildtuin is in die noordooste van Suid-Afrika geleë, in die oostelike dele van die provinsies Limpopo en Mpumalanga. Dit is een van die grootste nasionale parke in die wêreld. Dit is ongeveer 360 kilometer lank en het 'n gemiddelde breedte van 65 kilometer. *o/streep*

Die hoogte van die wildtuin wissel tussen 200 meter in die ooste en 840 meter in die suidweste naby Berg-en-Dal. Die hoogste punt in die park is 'n heuwel genoem Khandzalive. Verskeie riviere loop deur die park van wes na oos wat noodsaaklik is vir die voortbestaan van die wildlewe.

Verskeie hekke gee toegang tot die wildtuin en plaas spesifieke kampe vinnig binne bereik. Sommige hekke word selde gebruik, terwyl ander meer gereeld gebruik word. *NP*

vervang [.] met[:]

Hek	Pad	Naaste dorp
Krokodilbrughek	Rissikstraat	Komatipoort
Malelanehek	R570 vanaf N4	Malelane
Numbihek	R569	Hazyview
Paul Krugerhek	R536	Hazyview
Phalaborwahek	R71	Phalaborwa
Pafurihek	R525	Musina

bk, kursief

1,5 r/a

Kandidaat:
Kopieer hoofopskrif na die einde van die dokument, onder teks

(26)
[35]

VRAAG 3

1. Sleutel die dokument in soos dit hier onder verskyn.

2. Voeg jou EKSAMENNOMMER linkbelyn en V3 in hoofletters regsbelyn in as 'n kopskrif (*header*).

3. Stoor die dokument as V3.

4. Druk die dokument en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

bk, vetdruk

to: mmokoena@gmail.com
cc: jmarshal@telkomsa.net
bcc: admin.secretary@KNP.co.za

d/r

onderwerp: akkommodasie

bk, kursief

Geagte Meneer/Mevrou

Dankie vir die navraag oor akkommodasie in die Nasionale Krugerwildtuin. Die volgende opsies is beskikbaar:

Ruskampe

vetdruk, onderstreep

Die Nasionale Krugerwildtuin het 21 ruskampe. Dit word deur SANparke bestuur. Die volgende is die grootste kampe:

Berg-en-Dal
Krokodilbrug
Onder-Sabie
Skukuza

Voeg kolpunte met 2 letterspasies in

Privaat lodges

vetdruk, onderstreep, sentreer

Daar is 2 konsessies vir privaat lodges en 15 toegewysde privaat safari-lodges. Die konsessies is 'n stuk grond wat deur privaat maatskappye in vennootskap met gemeenskappe bedryf word wat die bedryf van privaat lodges uitkontrakteer. Privaat lodges sluit in:

VRAAG 3 (VERVOLG)

Shawu-kamp
Hamiltons Tentkamp
Hoyo Hoyo Tsonga-lodge
Jock's Safari-lodge & Spa

Voeg kolpunte in met 2 letterspasies

‡

Kampering

vetdruk, onderstreep, regsbelyn

‡

Om in die wildtuin te kampeer is gewild onder toeriste en rugsakreisigers, omdat dit goedkoper is en 'n mens geen toestemming daarvoor nodig het nie.

‡

Vir bespreking kontak ons by 082 233 9111 of jy kan ook aanlyn bespreek by www.sanparks.org.

kursief, sentreer

[35]

TOTAAL AFDELING A: 100

AFDELING B: SIGBLAD

VRAAG 4A

1. Sleutel die sigblad in soos hier onder aangedui.

2. Voeg jou EKSAMENNOMMER linkbelyn en V4A in hoofletters regsbelyn in as 'n kopskrif.

3. Pas kolomwydtes aan waar nodig sodat die sigblad op EEN A4-portretbladsy pas. Moet NIE die *Fit-to-page*-opsie gebruik nie.

4. Stoor die sigblad as V4A**.**

5. Druk die sigblad en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

	Maks temp.	Min temp.
Januarie	33	21
Februarie	32	20
Maart	31	19
April	29	15
Junie	26	6

(7)

VRAAG 4B

1. Herwin die sigblad gestoor as V4A.

2. Verander die vraagnommer in die kopskrif na V4B.

3. Redigeer die sigblad volgens die proefleestekens in die teks.

4. Voorsien formules vir elk van die volgende:

   A Maksimum temperatuur – Minimum temperatuur
   B (Maksimum temperatuur + Minimum temperatuur) ÷ 2

5. Voeg horisontale lyne in soos aangedui met die metode waarmee jy bekend is.

6. Pas kolomwydtes aan waar nodig sodat die sigblad op EEN A4-landskap-bladsy pas. Moet NIE die *Fit-to-page*-opsie gebruik nie.

7. Stoor die sigblad as V4B.

8. Druk die sigblad en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 4B (VERVOLG)

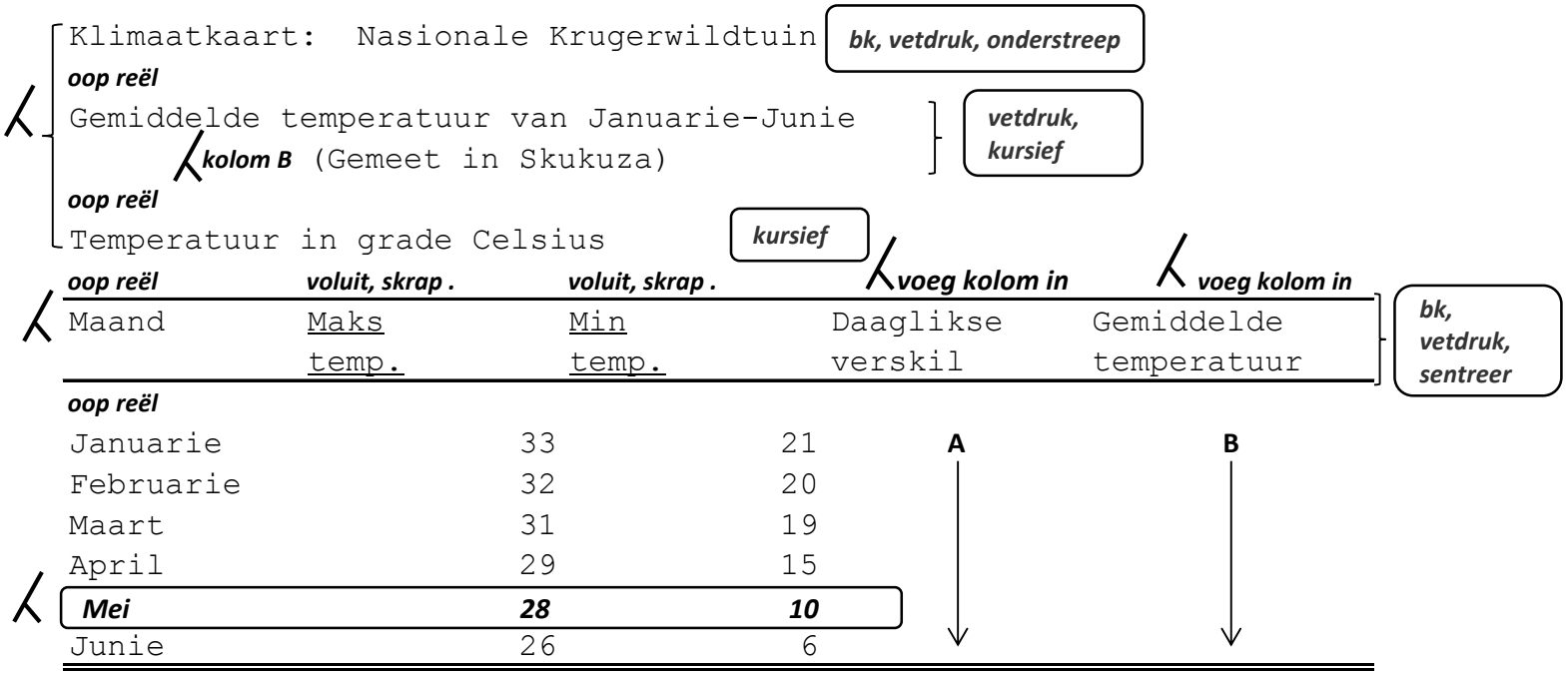

(27)
[34]

VRAAG 5A

1. Sleutel die sigblad in soos hier onder aangedui.

2. Voeg jou EKSAMENNOMMER linksbelyn en V5A in hoofletters regsbelyn in as 'n kopskrif.

3. Pas kolomwydtes aan waar nodig sodat die sigblad op EEN A4-portretbladsy pas. Moet NIE die *Fit-to-page*-opsie gebruik nie.

4. Stoor die sigblad as V5A.

5. Druk die sigblad en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

item	dag 1	dag 2	dag 3	dag 4
oop reël				
Akkommodasiefooi	1200	1200	1200	1200
Bewaringsfooi	180	180	180	180
Ontbyt	240		280	240
Middagete		320		300
Aandete	420	400	420	

(8)

VRAAG 5B

1. Herwin die sigblad gestoor as V5A.

2. Verander die vraagnommer in die kopskrif na V5B.

3. Redigeer die sigblad volgens die proefleestekens in die teks.

4. Voorsien formules vir elk van die volgende:

   A Som van vier dae vir elke item
   B Som van elke dag
   C Som van totale koste per item
   D Totale bedrag – deposito

5. Voeg horisontale lyne in soos aangedui met die metode waarmee jy bekend is.

6. Pas kolomwydtes aan waar nodig sodat die sigblad op EEN A4-landskap-bladsy pas. Moet NIE die *Fit-to-page*-opsie gebruik nie.

7. Stoor die sigblad as V5B.

8. Druk die sigblad en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 5B (VERVOLG)

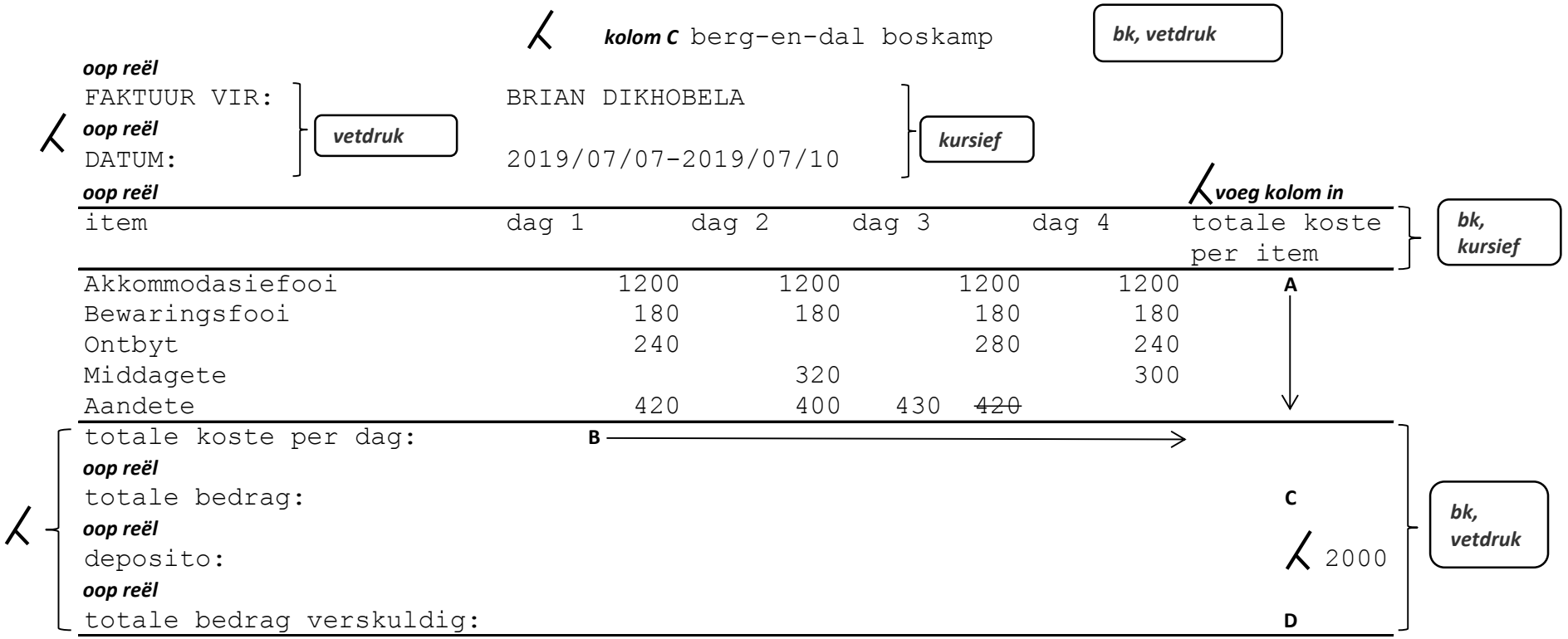

(26)
[34]

VRAAG 6A

1. Sleutel die sigblad in soos aangedui op die volgende bladsy.

2. Voeg jou EKSAMENNOMMER linksbelyn en V6A in hoofletters regsbelyn in as 'n kopskrif.

3. Voorsien formules vir elk van die volgende:

   A Som van groot vyf-getalle
   B Som van karnivoorgetalle
   C Som van herbivoorgetalle
   D Som van totale vir elke soort dier

4. Voeg horisontale lyne in soos aangedui met die metode waarmee jy bekend is.

5. Pas kolomwydtes aan waar nodig sodat die sigblad op EEN A4-portretbladsy pas. Moet NIE die *Fit-to-page*-opsie gebruik nie.

6. Stoor die sigblad as V6A.

7. Druk die sigblad en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 6A (VERVOLG)

geskatte wildgetalle: Nasionale Krugerwildtuin } *bk, vetdruk, onderstreep*

oop reël

kolom B (Getal sedert 2009) } *kursief*

oop reël

	GETAL	TOTAAL
GROOT VYF } *kursief, regsbelyn*		
Buffel	27000	
Olifant	11670	
Leeu	2800	
Swart-/Witrenoster	10500	
Luiperd	2000	
		A
oop reël KARNIVORE } *kursief, regsbelyn*		
Jagluiperd	120	
Afrika-wildehond	150	
Gevlekte Hiëna	2000	
		B
oop reël HERBIVORE } *kursief, regsbelyn*		
Impala	150000	
Groter Koedoe	5790	
Waterbok	5000	
Eland	320	
Bosbok	500	
Kameelperd	5110	
Burchell se Sebra	17790	
Seekoei	3000	
Blouwildebees	9610	
		C
TOTALE WILDGETALLE:		**D** } *vetdruk, kursief*

vetdruk, sentreer }

(27)

VRAAG 6B

1. Herwin die dokument gestoor as V6A.

2. Verander die vraagnommer in die kopskrif na V6B.

3. Vertoon die formules.

4. Pas kolomwydtes aan waar nodig om AL die formules te vertoon. Maak seker die sigblad pas op EEN A4-portretbladsy. Moet NIE die *Fit-to-page*-opsie gebruik nie.

5. Stoor die sigblad as V6B**.**

6. Druk die sigblad en plaas dit in jou EKSAMENOMSLAG.

(5)
[32]

TOTAAL AFDELING B: 100

GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou